

5. Dvikalbiuose žodynuose tarp pagrindinio ir aiškinamojo žodžių, pvz.:

Mutter f – motina (vok.)

•••••••• •• •••••••• ••••••••

Pastaba. Reginčiųjų raštu dvikalbiuose žodynuose brūkšnyšiuo atveju dabar nerašomas, žodžiai spausdinami skirtingais šriftais.

6. Brailio raštu knygų arba žurnalų turiniuose tarp straipsnio pavadinimo ir autoriaus pavardės (arba atvirkščiai) po taško rašome brūkšnij, pvz.:

Juodieji gandrai. – Juozas

•••••••••• •••••••••• ••••••••

Marcinkus.

••••••••••••••••••

7. Kai straipsnyje ar pranešime pateikiamos išvados ar siūlymai, vietoje nesunumeruotų punktu, iš trečio langelio rašome brūkšnij. Norint parodyti, jį galima rašyti antru penktu taškais.

II. Defisas ••

Defisas ir brūkšnyš dažnokai esti nebeskiriami savo reikšmėmis, supainiojami. Defisas yra savarankiškas skyrybos ženklas.

Defisas arba brūkšnelis yra žodžio dalies kėlimo iš vienos eilutės į kitą ženklas, arba jungiamasis ženklas tarp dviejų žodžių ir rašomas iš abiejų pusių nepraleidžiant langelio. Būna atveju, kai langelis praleidžiamas tik iš vienos ar kitos pusės. Rašymo pavyzdžiai:

1. Žodžio dalies kėlimui į kitą eilutę. Po skiemens prieš brūkšnelį langelis nepraleidžiamas.

2. Jungiamasis brūkšnelis tarp dviejų lygiavertį savo prasme žodžių, pvz.:

Vokiečių–lietuvių kalbų žodynas.

•••••••••••••••••• ••••••••••••••••••

3. Tarp mergautinės ir ištekėjusios moters pavardžių, tarp slapyvardžio ir pavardės, pvz.:

Vincas Krėvė–Mickevičius

•••••••••• ••••••••••••••••••

4. Užrašant įvairius matus, kai yra tiek arba tiek, pvz.:

4–5 cm

•••••••••• ••••••••••••••••••

5. Mišriuose raidžių ir skaičių junginiuose, pvz.:

Ekspo–99

••••••••••••••••••

6. Mokantis morfologijos - žodžio dalims išskirti brūkšnelis rašomas iš vienos kurios pusės nepraleidžiant langelio, pvz.:

Lietuvių kalbos diktavardžių

•••••••••• ••••••••••••••••••

pirmąją linkniuotę sudaro žodžiai

•••••••••• ••••••••••••••••••

su galūnėmis -as, -is, -ys.

•••••••••• ••••••••••••••••••

Nagrinęjant žodį dalimis, pvz.:

Tarptautinis – tarp- – priešdėlis,
-taut- – šaknis, -inis –
priesaga su galūne. Žodžio dalis
sujungę gauname tarp-taut-inis.

7. Matematikoje deffisas turi minuso reikšmę ir rašoma:

$$10 - 5 = 5$$

8. Jeigu atsiduria greta vienas kito brūkšnyš ir minusas, tai prieš minusą rašome išpėjimo ženklą, žymimą penktu tašku. Tai pasitaiko įvairaus pobūdžio statistinėse lentelėse.

9. Užrašant sutrumpintai metus:

2003–04 m.
.....

III. Įstrižas brūkšnyš

Vis dažniau pradedamas naudoti įstrižas brūkšnyš, brailio raštu rašomas trečiu ketvirtu taškais.

1. Nepraleidus langelio tarp dviejų lygiavėrcių sąvokų, pvz.:
Kraštotyros/tiflotyros straipsnių
rinkinyš.

2. Adresuose kampinio namo numeriui užrašyti, pvz.:

Labdarių g. 7/11
.....

3. Sutrumpintai užrašyti žurnalo numerii, pvz.:

Mūsų žodis, 2003/9
.....

4. Žurnalų ir laikraščių einamųjų metų ir nuo jų leidimo pradžios tęstinių numerių užrašymui, pvz.:

Mūsų žodis, 2003 9/536
.....

5. Bibliografijose įstrižas brūkšnyš rašomas iš abiejų jo pusių praleidžiant po langelį, pvz.:

Wolf, Tony. Miško pasakos / iš
italų k. vertė Algimantas Gudai-
tis.
.....

6. Užrašant ilgio matą per laiko vieneta, pvz.:

km / val.

.....

7. Įstrižas brūkšnelis pasitaiko internete, tinklalapių adresuose, rašomas nepraleidžiant langelių, pvz.:

www.radiovatican.org/Lituanano

.....

IV. Apostrofas

Apostrofas naudojamas žodžių sutrumpinimams. Brailio raštu jis rašomas trečiu tašku. Apostrofas ypač dažnai pasitaiko romėnų bei esperanto kalbose, sutrumpinus artikeilius la, le, po kurių žodžiai prasideda balsiu, rašoma nepraleidžiant langelio, pvz.:

L'arte

.....

Tas pat daroma ir su kilmės (bajoro, grafo) pavardės priedėliu de, pvz.:

Žana d'Ark

.....

Apostrofas pasitaiko ir lietuviškuose tekstuose, kai pavardė rašoma užsienietišškai, po apostrofo pridodant lietuvišką galūnę, pvz.:

Denis Diderot'as

.....

Pastaba. Vakarų Europos šalyse nuo seno yra naudojamas santrumpos taškas, rašomas kaip ir apostrofas. Lietuvoje brailio leidiniams jo naudojimas buvo įteisintas LAD leidyklos redaktorių pasitarime 1972 m. Dabar santrumpos taško brailio rašto sistemos standartizavimo darbo grupės nutarimu atsisakyta, nes spausdinant kompiuterinė technika dviejų taškų neatpažįsta, lieka įprastas taškas. Tačiau santrumpos taškas nekeičiamas natose.

V. Daugtaškis

Pasitaikęs pradžioje pastraipos, daugtaškis prieš žodį rašomas nepraleidžiant langelio, kiti ženklai (kabutė, skliaustelis) rašomi prieš daugtaškį. Sakinio gale daugtaškis rašomas po pašutinio žodžio. Kiti ženklai (kabutė, skliaustelis, kablelis, dvitaškis, žvaigždutės ir pan.) rašomi po daugtaškio. Po klausuko ir šaukuko rašome tik du taškus.

Brailio rašto tekste kupiūras žymime tarp laužtinių skliaustelių, pvz.:

[...]

.....

VI. Skliausteliai

Literatūrinuose tekstuose sutinkami dveji skliausteliai: literatūriniai arba paprastieji, rašomi antru, trečiu, penktu, šeštu taškais, laužtiniai - pirmu, antru, trečiu, penktu, šeštu ir antru, trečiu, ketvirtu, penktu, šeštu taškais. Laužtiniai skliausteliai daugiausia naudojami žodžio patikslinimui arba atkūrimui, kupiūroms ir kas įterpiama į tekstą nuo savęs, tai ypač pasitaiko bibliografijose.

